

Datum van inontvangstneming : 17/10/2025

Zaak C-581/25 [Schnettel]ⁱ

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

29 augustus 2025

Verwijzende rechter:

Landesgericht Korneuburg (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

8 juli 2025

Verzoekende partij:

A*****

Verwerende partij:

B***** B*****

[OMISSIS]

REPUBLIEK OOSTENRIJK

LANDESGERICHT KORNEUBURG (rechter in tweede aanleg Korneuburg, Oostenrijk)

BESCHIKKING

Het Landesgericht Korneuburg heeft als rechter in tweede aanleg [OMISSIS] in het geding tussen verzoekster **A*******, vertegenwoordigd door [OMISSIS], 4020 Linz, [OMISSIS], en verweerder **B***** B*******, vertegenwoordigd door [OMISSIS], 1010 Wenen, [OMISSIS], dat betrekking heeft op **een bedrag van 3 204,34 EUR** [OMISSIS], in de procedure betreffende het beroep van verzoekster tegen het vonnis van het Bezirksgericht Mistelbach (rechter in eerste aanleg Mistelbach, Oostenrijk) van 3 april 2025, 9 C 859/24t-15, in raadkamer de volgende beschikking gegeven:

ⁱ Dit is een fictieve naam, die niet overeenkomt met de werkelijke naam van enige partij in de procedure.

[I] Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt krachtens artikel 267 VWEU verzocht om een **prejudiciële beslissing** over de volgende vraag:

„Moeten artikel 3, lid 3, van, en bijlage I, punt 1, onder b) en c), bij richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van richtlijn 2003/55/EG aldus worden uitgelegd dat de gasleverancier verplicht is om de eindafnemer vóór de toepassing van een jaarlijkse, op een index gebaseerde prijsaanpassing schriftelijk in kennis te stellen van de nieuwe energieprijzen na de indexatie wanneer de nieuwe prijs bestaat uit de volgende factoren:

[a] Prijs voor energieverbruik; berekend volgens de formule:

$$VP_{\text{nieuw}}^1 = VP_{\text{oud}}^2 \times OGPI\text{-}12\text{-maanden-}\emptyset_{\text{nieuw}}^3 / OGPI\text{-}12\text{-maanden-}\emptyset_{\text{oud}}^4$$

[b] Basisprijs voor energie; berekend volgens de formule:

$$BP_{\text{nieuw}}^5 = BP_{\text{oud}}^6 \times (CPI_{\text{nieuw}}^7 / CPI_{\text{oud}}^8)^9,$$

en dat de leverancier anders geen recht heeft op een verhoogde prijs voor energieverbruik?”

[II] De behandeling van de procedure wordt geschorst tot de ontvangst van de prejudiciële beslissing van het Hof. [OMISSIS]

- ¹ Prijs voor energieverbruik voor de komende twaalf maanden (voor het eerst twaalf maanden na het begin van de overeenkomst).
- ² Prijs voor energieverbruik van de afgelopen twaalf maanden.
- ³ Gemiddelde waarde van de laatste twaalf gepubliceerde waarden van de Oostenrijkse Gasprijsindex (OGPI); eindigend met de eerste maand van het kwartaal waarin de prijsaanpassing plaatsvond.
- ⁴ Gemiddelde waarde van de laatste twaalf gepubliceerde OGPI-waarden, vóór de twaalf OGPI-waarden van de nieuwe periode.
- ⁵ Basisprijs voor energie voor de komende twaalf maanden (voor het eerst twaalf maanden na het begin van de overeenkomst).
- ⁶ Basisprijs voor energie van de afgelopen twaalf maanden.
- ⁷ Eerste gepubliceerde CPI-waarde (waarde van de consumentenprijsindex) in het kwartaal vóór het kwartaal waarin de prijsaanpassing plaatsvindt.
- ⁸ CPI-waarde die twaalf maanden voor de CPI_{nieuw} -waarde gepubliceerd werd.
- ⁹ De CPI is de Oostenrijkse consumentenprijsindex van 2015 van het Oostenrijkse instituut voor de statistiek (Statistik Österreich), gepubliceerd op www.statistik.at.

MOTIVERING:

Op 2 februari 2022 heeft verweerder met verzoekster online een gasleveringsovereenkomst gesloten met het tarief „Gas Optima Flex”. De netto-gasverbruiksprijs was 6,0556 cent/kWh en de netto-basisprijs was 1,39 EUR [moet zijn: 31,80]/365 dagen. Beide waren vaste prijzen voor één jaar. Daarna zou een jaarlijkse indexgebaseerde prijsaanpassing plaatsvinden in overeenstemming met het aan de overeenkomst ten grondslag liggende informatie- en tariefblad. Dienovereenkomstig worden [a] de nieuwe energieverbruiksprijs en [b] de nieuwe energiebasisprijs berekend volgens de in de prejudiciële vraag bedoelde formules. In het informatie- en tariefblad staat dat de leverancier de afnemer tijdig vóór de toepassing van de jaarlijkse prijsaanpassing zal informeren over de nieuwe prijzen in de door de afnemer gewenste vorm (e-mail, sms).

Op 2 februari 2023 verhoogde verzoekster de gasverbruiksprijs van 6,0556 cent/kWh naar 20,3404 cent/kWh en de basisprijs van 31,80 EUR/365 dagen naar 35,28 EUR/365 dagen.

Pas in december 2023 deelde verweerder verzoekster mee dat hij in de toekomst kennisgevingen per e-mail wilde ontvangen. Verweerder heeft pas kennis gekregen van de prijsaanpassing toen hij op 14 februari 2024 de jaarlijkse factuur voor de periode van 17 januari 2023 tot 15 januari 2024 ontving. De contractuele relatie tussen de partijen eindigde op 21 maart 2024.

In de op 16 oktober 2024 bij het Bezirksgericht Mistelbach (rechter in eerste aanleg Mistelbach, Oostenrijk) ingediende vordering vorderde **verzoekster** de hoofdsom van 3 204,34 EUR inclusief rente en andere nevenvorderingen ten bedrage van 461,27 EUR, met het argument dat zij de verschuldigde diensten naar behoren had verricht. De stelling van verweerder dat een aanpassing van de energieprijzen ongeldig is wegens een gebrek aan informatie daarover, is volgens verzoekster juridisch onjuist. In de tariefbladen is volgens haar niet bepaald dat de kennisgeving van een prijsaanpassing een voorwaarde is voor de geldigheid ervan. Dit is met verweerder niet overeengekomen. Verzoekster stelt dat zij verweerder de mogelijkheid heeft gegeven om telefonisch of per e-mail aan te geven of zij bij toekomstige prijsaanpassingen vooraf per e-mail of sms op de hoogte wil worden gesteld. Verweerder had dit op het moment van de prijsaanpassing nog niet gedaan. Toen de overeenkomst werd gesloten, werd verweerder in het tariefblad meegedeeld dat de prijs jaarlijks zou worden aangepast; dit kon ook leiden tot een verlaging van de prijs. In het geval van een variabel tarief is het te betalen bedrag gekoppeld aan een wisselkoers op basis van een berekeningsformule. De prijsaanpassing leidt niet tot een nieuwe overeenkomst, maar slechts tot de uitvoering van de contractueel overeengekomen prijsregeling. De inningskosten die als nevenvordering worden gesteld, zijn de kosten van doelmatige buitengerechtelijke invorderings- of inningsmaatregelen.

Verweerder heeft de gegrondheid van de vordering betwist en verzocht om verwerping van het beroep. Volgens hem zijn de prijsverhogingen ongeldig en had

verzoekster er geen recht op. Verzoekster had hem niet op de hoogte gesteld van de prijsverhoging; hij had niet de gelegenheid gehad om op de prijsverhoging te reageren door van aanbieder te veranderen of anderszins. De leverancier is volgens verweerder wettelijk verplicht om de afnemer bij een persoonlijk aan hem gerichte brief of – op verzoek van de afnemer – langs elektronische weg schriftelijk op de hoogte te brengen van wijzigingen. Het inschakelen van een incassobureau was volgens verweerder niet doelmatig; hij heeft verzoeksters vordering betwist en ondubbelzinnig verdere betalingen geweigerd.

In het **bestreden vonnis** heeft het Bezirksgericht Mistelbach de vordering afgewezen en verklaard dat verweerder als consument moest worden beschouwd. De overeengekomen indexclausule met verwijzing naar de Oostenrijkse gasprijsindex was volgens deze rechter niet louter bedoeld als indexering in de zin van een compensatie voor inflatie; zij moest worden beschouwd als een wijziging van de contractueel overeengekomen tarieven. De informatiebrief moet de afnemer in staat stellen om (i) de reden voor en het bedrag van de prijsverhoging te begrijpen, (ii) te controleren of de aanbieder pas later zijn verplichting zal nakomen om het tarief onmiddellijk te verlagen als de reden voor de prijsverhoging niet langer van toepassing is of verandert, en (iii) zijn recht op opzegging in verband met de prijsverhoging met kennis van zaken uit te oefenen. Onvolledige, onjuiste of ondoorzichtige informatiebrieven leiden er over het algemeen toe dat de prijsverhoging ongeldig is. Het feit dat verweerder niet heeft gereageerd op de mededeling dat hij kan aangegeven of hij vooraf per e-mail of sms op de hoogte wil worden gesteld van de prijsaanpassing, betekent niet dat hij stilzwijgend afstand heeft gedaan van deze informatie. Bij gebrek aan informatie over de stijging van de gasprijs was de prijsstijging die op 2 februari 2023 werd doorgevoerd ongeldig en moest de vordering worden afgewezen.

In **hoger beroep** stelt verzoekster dat dit vonnis is gebaseerd op onjuiste feitelijke vaststellingen en een onjuiste juridische beoordeling en verzoekt zij het bestreden vonnis in die zin te wijzigen dat de vordering wordt toegewezen; subsidiair verzoekt zij het bestreden vonnis te vernietigen.

Verweerder concludeert tot verwerping van het hoger beroep.

De **rechter in tweede aanleg** (verwijzende rechter) moet nu in tweede en laatste aanleg uitspraak doen over de vordering.

In de eerste plaats betwist verzoekster de vaststelling van het Bezirksgericht Mistelbach dat de voor één jaar vastgelegde gasverbruiksprijs een vaste prijs is, en verzoekt deze rechter in plaats daarvan vast te stellen dat de gasverbruiksprijs jaarlijks varieert.

Wat de vaststelling inzake de voorwaarden voor de prijsaanpassing betreft, is het voor de verwijzende rechter irrelevant of het zijn beslissing baseert op de bestreden vaststelling of op de gewenste vervangende vaststelling. In het Unierecht wordt een variabel tarief gedefinieerd als een tarief dat varieert in een

korte tijdspanne, gewoonlijk niet meer dan enkele seconden, tot maximum de termijn voor onbalansverrekening op de nationale markt (zie de definitie in richtlijn 2012/27/EU betreffende de interne markt voor elektriciteit, overweging 37 en artikel 2, punten 15 en 26). In plaats daarvan moet de verwijzende rechter de juridische grief onmiddellijk behandelen.

De juridische grief van verzoekster is in wezen gebaseerd op de beslissing van het Oberste Gerichtshof (hoogste federale rechter in civiele en strafzaken, Oostenrijk) in zaak 3 Ob 26/24f, volgens welke de in het Oostenrijkse recht neergelegde informatieplicht niet geldt voor een variabel tarief. Alle automatische prijsaanpassingen op basis van een prijsvariatieclausule moeten worden uitgesloten van het toepassingsgebied van § 125, lid 2, van het Gaswirtschaftsgesetz (Oostenrijkse gaswet; hierna: „GWG”).

Verweerder bestrijdt dit argument met de beslissing van het Landesgericht Wiener Neustadt (rechter in tweede aanleg Wiener Neustadt, Oostenrijk) in zaak 18 R 88/24f (waarop ook het Bezirksgericht Mistelbach zich heeft gebaseerd), volgens welke de in de onderhavige zaak vastgestelde prijsaanpassingsmodaliteiten niets te maken hebben met een variabel tarief. Er zij op gewezen dat de bovengenoemde beslissing van het Landesgericht Wiener Neustadt betrekking heeft op dezelfde tariefbepalingen van verzoekster („Optima Flex Gas”).

Dienaangaande heeft de verwijzende rechter het volgende overwogen:

[1] Unierecht

[a] Het Unierechtelijke kader dat van toepassing was op het moment van het sluiten en uitvoeren van de overeenkomst, namelijk richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van richtlijn 2003/55/EG („richtlijn betreffende de interne markt voor aardgas”), bepaalde in artikel 3, lid 3, onder meer het volgende:

De lidstaten nemen passende maatregelen om eindafnemers te beschermen en voorzien met name in adequate waarborgen voor de bescherming van kwetsbare afnemers. [...] Zij zorgen voor een hoog niveau van consumentenbescherming, met name met betrekking tot de transparantie van contractvoorwaarden, algemene informatie en mechanismen voor geschillenbeslechting. De lidstaten zorgen ervoor dat een in aanmerking komende afnemer daadwerkelijk de mogelijkheid heeft gemakkelijk op een nieuwe leverancier over te stappen. Wat ten minste de huishoudelijke afnemers betreft, omvatten deze maatregelen de in bijlage [I] beschreven maatregelen.

In bijlage I, punt 1, onder b) en c), heette het onder meer:

[...] [D]e in artikel 3 bedoelde maatregelen [houden] in dat ervoor wordt gezorgd dat de afnemers:

- b) op toereikende wijze in kennis worden gesteld van ieder voornemen de contractvoorwaarden te wijzigen en op de hoogte worden gesteld van hun recht op opzegging wanneer zij van een dergelijk voornemen in kennis worden gesteld. Dienstverleners stellen hun abonnees op een transparante en begrijpelijke manier rechtstreeks in kennis van tariefstijgingen en doen dit binnen een redelijke termijn die een normale factureringsperiode na het invoeren van de stijging niet overschrijdt. De lidstaten zorgen ervoor dat afnemers de mogelijkheid krijgen contracten op te zeggen indien zij de hun door de gasleverancier gemelde nieuwe voorwaarden niet aanvaarden.
- c) transparante informatie ontvangen over geldende prijzen en tarieven en over standaardvoorwaarden met betrekking tot de toegang tot en het gebruik van gasdiensten;

[b] Deze richtlijn is inmiddels ingetrokken en vervangen door richtlijn (EU) 2024/1788 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markten voor hernieuwbaar gas, aardgas en waterstof, tot wijziging van richtlijn (EU) 2023/1791 en tot intrekking van richtlijn 2009/73/EG („richtlijn betreffende de interne markten voor gas en waterstof”). Het bovengenoemde artikel 3, lid 3, en bijlage I, punt 1, onder b) en c), worden overeenkomstig de concordantietabel in bijlage IV bij richtlijn EU 2024/1788 vervangen door het nieuwe artikel 11 van de richtlijn betreffende de interne markten voor gas en waterstof. Artikel 11, lid 4, van die richtlijn, dat thans van toepassing is (maar niet van toepassing is in het onderhavige rechtsgeschied), luidt als volgt:

Eindafnemers worden op toereikende wijze in kennis gesteld van ieder voornemen om de contractuele voorwaarden te wijzigen en worden op de hoogte gesteld van hun recht om de overeenkomst op te zeggen wanneer zij van een dergelijk voornemen in kennis worden gesteld. Leveranciers stellen hun eindafnemer op een transparante en begrijpelijke manier rechtstreeks in kennis van aanpassingen van de leveringsprijs, alsmede van de redenen en voorwaarden voor de aanpassing en de reikwijdte ervan, en doen dit uiterlijk twee weken, en voor zover het huishoudelijke afnemers betreft, uiterlijk één maand vóór de aanpassing in werking treedt. De lidstaten zorgen ervoor dat eindafnemers de mogelijkheid krijgen om contracten op te zeggen indien zij de hun door de leverancier meegedeelde nieuwe contractuele voorwaarden of aanpassingen van de leveringsprijs niet aanvaarden.

[2] Nationaal recht

[a] De bepalingen van artikel 3 van en bijlage I bij de richtlijn betreffende de interne markt voor aardgas zijn omgezet in nationale wetgeving door § 125, lid 2, GWG. Deze bepaling luidt (tot op heden):

Wijzigingen in de algemene voorwaarden en de contractueel overeengekomen vergoedingen zijn alleen toegestaan overeenkomstig het Allgemeine Bürgerliche Gesetzbuch (Oostenrijks algemeen burgerlijk wetboek) en het Konsumentenschutzgesetz (Oostenrijkse wet inzake consumentenbescherming) [...]. Afnemers moeten bij een persoonlijk aan hen gerichte brief of langs elektronische weg schriftelijk op de hoogte worden gebracht van dergelijke wijzigingen. In dit schrijven moeten de wijzigingen in de algemene voorwaarden op een begrijpelijke manier worden weergegeven. Als de contractuele relatie wordt beëindigd in het geval dat de afnemer bezwaar maakt tegen de wijzigingen in de voorwaarden of de vergoedingen, eindigt de contractuele relatie aan het einde van de derde maand na de opzegging.

[b] Ter omzetting van de richtlijn betreffende de interne markten voor gas en waterstof is § 125 GWG aangevuld met § 4a GWG, dat luidt:

Als een leverancier leveringscontracten aanbiedt die de prijsschommelingen van groothandelsprijzen weerspiegelen (spotmarktproducten of andere producten met automatische prijswijzigingen), moet hij consumenten in de zin van § 1, lid 1, punt 2, van het Konsumentenschutzgesetz en kleine bedrijven voorafgaand aan de sluiting van het contract aantoonbaar informeren over de mogelijkheden, kosten en risico's van deze producten. Het sluiten van een dergelijk leveringscontract is alleen toegestaan met de uitdrukkelijke toestemming van consumenten en kleine bedrijven. Gedurende de looptijd van het contract moet de leverancier de afnemer op passende wijze tijdig en op een begrijpelijke manier op de hoogte houden van prijsontwikkelingen en opkomende risico's. De in deze bepaling bedoelde contracten kunnen te allen tijde worden opgezegd met inachtneming van de in § 123, lid 1, eerste en tweede zin, bedoelde opzeggingstermijnen.

[3] De vraag:

[a] Afgezien van de verschillende standpunten van het Oberste Gerichtshof (met betrekking tot variabele tarieven in het algemeen) en het Landesgericht Wiener Neustadt (met betrekking tot het specifieke tarief Gas Optima Flex), is de vraag voor de verwijzende rechter of artikel 3 van de richtlijn betreffende de interne markt voor aardgas aldus moet worden uitgelegd dat de gasleverancier ook bij een tarief als het onderhavige verplicht is om de eindafnemer schriftelijk in kennis te stellen van een aanstaande prijsverhoging; voorts is de vraag welke rechtsgevolgen kunnen worden verbonden aan een schending van de informatieplicht. Met name maakt artikel 3, lid 3, van de richtlijn betreffende de interne markt voor aardgas geen onderscheid tussen informatieverplichtingen vóór de sluiting van het contract en gedurende het lopende contract. De doelstelling dat lidstaten ervoor moeten zorgen dat bestaande afnemers zonder problemen kunnen overstappen naar een nieuwe leverancier heeft expliciet betrekking op lopende

contracten. Ook bijlage I, punt 1, onder b) en c), heeft betrekking op lopende contracten; beide bepalingen maken geen onderscheid tussen een eenzijdige tariefverhoging die de leverancier – om welke reden dan ook – mag doorvoeren en een verhoging op basis van een reeds overeengekomen prijsvariatieclausule. Alleen indien dergelijke informatie ook in het geval van een bestaande prijsvariatieclausule wordt verstrekt, zou worden gewaarborgd dat de eindafnemer van leverancier kan veranderen of kan overstappen op een ander type energievoorziening in het geval van een prijsstijging die niet redelijk lijkt.

In elk geval stelt de huidige richtlijn betreffende de interne markten voor gas en waterstof duidelijk dat zij ook van toepassing is op variabele prijzen (artikel 11, lid 5) en dat de leverancier verplicht is om informatie te verstrekken over elke wijziging van de leveringsprijs (artikel 11, lid 4).

Volgens de verwijzende rechter hoeft ook geen onderscheid te worden gemaakt tussen de prijsaanpassing op basis van de Oostenrijkse gasprijsindex en de Oostenrijkse consumentenprijsindex. Zowel een verandering in de energieverbruiksprijs als een verandering in de basisenergieprijs kan de afnemer ertoe aanzetten om van leverancier te veranderen. Nogmaals, hiervoor is vereist dat de afnemer op transparante wijze wordt geïnformeerd. Het Unierecht maakt ook geen onderscheid naar de reden waarom de leveringsprijs wordt gewijzigd, met name op basis van welke indexen.

De veelvuldig verankerde doelstelling om de afnemer in staat te stellen van leverancier te veranderen, zou kunnen vereisen dat de prijsverhoging ongeldig is; het zou de afnemer niet helpen wanneer de leverancier louter schadelijktig is.

[b] De uitlegging van de richtlijn betreffende de interne markt voor aardgas is om de volgende redenen relevant voor de verwijzende rechter:

Indien uit de prejudiciële procedure blijkt dat de leverancier ook bij een tarief zoals vastgesteld door de rechter in eerste aanleg verplicht is om de afnemer in geval van een eventuele jaarlijkse prijsverhoging schriftelijk op de hoogte te brengen van de verhoogde prijzen, en indien de schending van deze verplichting ertoe leidt dat de leverancier geen gebruik mag maken van zijn recht om de prijzen aan te passen, zal het bestreden vonnis moeten worden bevestigd.

Als de leverancier echter niet verplicht is om de afnemer schriftelijk te informeren over de prijsaanpassing, of als de prijsaanpassing ondanks die verplichting geldig blijft, zal het hoger beroep grotendeels gegrond zijn en verweerder verplicht zijn om de verhoogde prijzen te betalen. De enige vraag blijft dan nog of verzoekster ook recht heeft op de incassokosten, hetgeen niet het onderwerp is van het verzoek om een prejudiciële beslissing.

De verwijzende rechter deelt niet het standpunt van verzoekster dat verweerder afstand heeft gedaan van zijn recht op informatie.

[II] [OMISSIS]

Landesgericht Korneuburg, afdeling 22

Korneuburg, 8 juli 2025

[OMISSIS], **rechter**

[OMISSIS]